

Ἡ παραλία

θὰ ἐξηγειρόμεθα ἀκόμη ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς δουλείας καὶ ἂν θὰ ἐθριάμβευον τότε τὰ ἀσθενῆ μας καὶ ὀλιγάριθμα ὄπλα, ἄνευ τῆς πνευματικῆς ἐργασίας ἀνδρῶν ἐντελῶς ἀπολεμήτων, τοῦ Ρήγα, τοῦ Κοραΐ, τοῦ Σολωμοῦ.

Ὁ Σολωμός ὑπῆρξεν ὄχι μόνον ὁ μεγαλοφυέστερος καὶ δημιουργικώτερος τῶν ποιητῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τῶν μεγαλοφυεστέρων ἐλλήνων. Τὸ ἔργον του τὸ ποιητικὸν ἤρθη εἰς ὕψος ἀνέφικτον καὶ ἡ ἐπίδρασις του ὅσον οὐδενὸς ὑπῆρξε μεγάλη. Ἄν ἔχωμεν σήμερον γλῶσσαν, ποίησιν, φιλολογίαν, ἢ τοῦλάχιστον τὴν ἐλπίδα νὰ ποικτήσωμεν, μόνον εἰς τὸν Σολωμόν τὸ ὀφείλομεν, καὶ μόνον ἀκολουθοῦντες τὸ παράδειγμα του καὶ τὸ παράγγελμά του θὰ τὸ κατορθώσωμεν. Ὁλόκληρος ἡ ἐθνικὴ πνευματικὴ κίνησις, ἡ νεωτέρα μας φιλολογία ἡ εὐέλπις, εἰς τὸν Σολωμόν ἀνάγει τὴν ἀρχὴν της. Ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ὁ ὕψιστος αὐτῆς ἱεροφάντης καὶ ὁ δημιουργός. Ἐκεῖνος ὠνειρεύθη ἐθνικὴν γλῶσσαν, ἐθνικὴν φιλολογίαν, ἐθνικὴν ποίησιν, ἔθνος μ' ἐλευθέραν καὶ ἀνεξάρτητον ζωὴν, κ' ἐκεῖνος μόνος ἴσχυσε νὰ πραγματοποιῆσθαι τὸ μέγα καὶ γλυκὺ του ὄνειρον. Συνέλαθε τὸ σχέδιον — πόσον διαφέρει αὐτὸ τοῦ ὀνείρου! — καὶ ἔθηκε τὰς βάσεις. Ὁ θάνατος ὁ ἀπηνῆς τὸν κατέλαθεν ἐν μέσῳ τοῦ ἔργου του· ἀλλὰ τὸ πᾶν δὲν ἐχάθη. Ὁ Σολωμός ἔμεινεν ὁ μέγας διδάσκαλος καὶ ἐγεννήθησαν κατόπιν οἱ μαθηταί, οἱ ἐνσυνείδητοι ἢ ἀσυνείδητοι, οἱ κληθέντες νὰ ἐξακολουθήσωσι καὶ συντελέσωσι τὸ ἔργον του. Καὶ οὕτω μίαν ἡμέραν τίς οἶδεν ἐὰν δὲν πραγματοποιηθῆ ἐξ ὀλοκλήρου τὸ μέγα καὶ γλυκὺ ὄνειρον τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ὁποῦ το ἔργον ἐπέζησε, διότι ἦτο ἔργον ἀληθείας καὶ ζωῆς — καὶ δὲν γίνωμεν καὶ ἡμεῖς ἔθνος μὲ τὴν δόξαν καὶ τὸ μεγαλεῖον, τῶν ὁποίων τὸν πόθον ἐκληρονομήσαμεν τόσον ζωηρὸν ἀπὸ τοὺς προγόνους μας!...

Καὶ ἡ οἰκία ἐν ἡ ἐγράφη ὁ ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερίαν, — χίλιοι στρατοὶ δὲν ἀξίζουσι ὅσον ἐν ποίημα ἀθάνατον, — ἡ οἰκία ἐκεῖνη εὐρίσκειται ἐν Ζακύνθῳ. Ἐκεῖ, εἰς τὴν εὐανθὴ νῆσον ἐγεννήθη καὶ ἔγραψεν ὁ μέγας ποιητής. Τὸ κορυφωμα τῆς συνειδήσεως τῆς κοινωνίας της ὑπῆρξεν ὁ Σολωμός. Φαντάζεσθε δὲ πόσον πρέπει νὰ ἔχη δράσει ἠθικῶς καὶ προοδεύσει ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πολιτισμοῦ μία κοινωνία, πόσα ἄλλα πνεύματα ὑπέροχα νὰ ἐγέννησε διὰ τῶν αἰῶνων καὶ νὰ ἐκαλλιέργησεν ὡς προδρόμους, ἕως οὗ φθάσῃ εἰς τὴν ἀκμὴν, εἰς τὴν ἐντέλειαν νὰ γεννήσῃ, νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῶν σπλάγγων της τὸν μεγαλύτερον σχεδὸν ἄνδρα τοῦ ἔθνους. Τὸ θαῦμα τοῦτο, — καὶ θαῦμα, ὡς εἶπεν ὁ Ρενάν, εἶνε τὸ ἀπαξ γινόμενον, —

ἐπετέλεσεν ἤδη ἡ Ζάκυνθος, νομίζω δὲ ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκη καὶ ἄλλων ἐκδουλεύσεων, ἵνα καταλάβῃ πρῶτην θέσιν ἐν τῇ καθύλου πνευματικῇ ζωῇ τοῦ ἔθνους καὶ νὰξιώσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ τὴν συμπάθειαν.

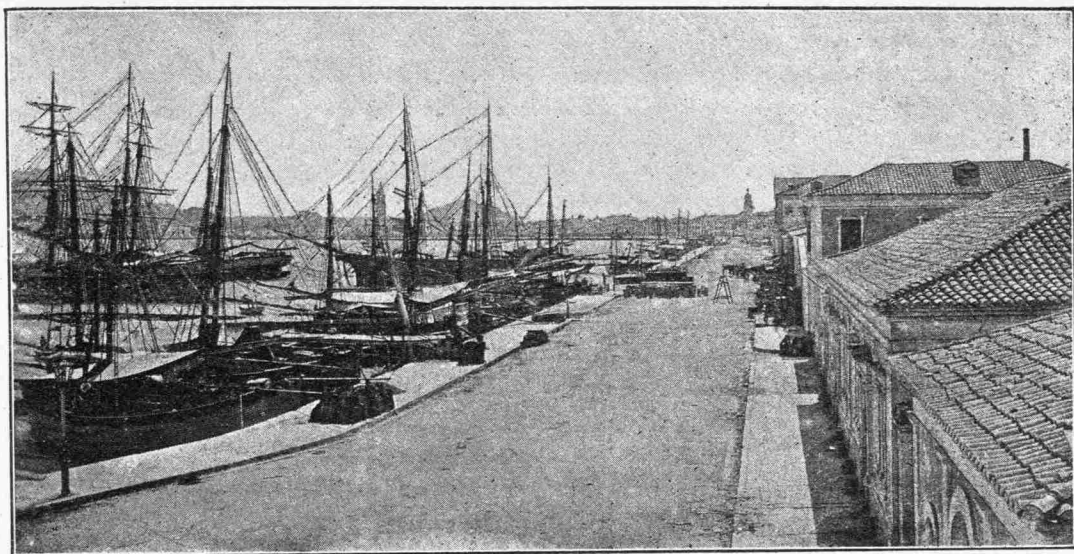
Τοιαύτην γῆν σαλεύει σήμερον καὶ δονεῖ ὁ ἀπαίσιος σεισμός· τοιαύτη κοινωνία ρηγγύει κραυγὴν ἄλγους καὶ ἀπογνώσεως καὶ ἐξαιτεῖται βοήθειαν καὶ συνδρομὴν. Δὲν ἐπιδεικνύει μόνον τὴν ἀγῆρω καλλονὴν της, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀθάνατον δόξαν της. Τεῖνει τὴν χεῖρα ἰκέτιδα· ἀλλ' ἔχει τὴν ὑπερήφανον συναίσθησιν ὅτι ἀξίζει ὡς ἀνταμοιβὴν τὴν ἐλεημοσύνην ἐκεῖνην. Ἴδου δὲ ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη τῶν εὐγνωμονούντων ἐλλήνων τῇ γίνεται σήμερον πρόθυμος, πλουσία, οὐχὶ ὡς ἀπλοῦν φιλόανθρωπον κίνημα ἀνθρώπου ἐλεοῦντος τὸν ὁμοῖόν του, ἀλλ' ὡς ἐκχιλίσιμα ἀκούσιον ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὅποῖον οὐδέποτε ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῆς ὠραίας καὶ ἐνδόξου νήσου. Εἶνε πτωχὴ. Δὲν ἐντρέπεται νὰ το εἴπῃ. Ἄλλ' εἶνε ἐπίσης εὐέλπις, θαρραλέα καὶ φιλόπονος. Διὰ τῆς ὑλικῆς ἀρωγῆς τῶν ἀγαπώντων αὐτὴν καὶ συμπαθούντων πρὸς τὴν σημερινὴν δυστυχίαν της, θὰ ἐπουλώσῃ τὰς πληγὰς της καὶ θὰ ἐπιδείξῃ πάλιν εἰς τὸν κόσμον ὄψιν περικαλλῆ καὶ ἀνθηρᾶν. Οὕτω δὲ θὰ ἐπαληθεύσῃ, ἄς εὐχηθῶμεν, ὁ προφητικὸς στίχος τοῦ Σολωμοῦ, ὁ ἐπίτηδες, νομίζεις, διὰ τὴν ὠραίαν του πατρίδα γραφεῖς:

Τὸ χάσμα π' ἄνοιξε ὁ σεισμός κ' εὐθὺς ἐγένετο ἄνθη.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ZAKYNTHOS, EXE THARROS!

Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος δυνατὸν νὰ ἔχη πολλὰς ἐλπίδας· ἡ φιλογενεῖά του ὅμως, ἡ προθυμία του πρὸς θυσίας ὑπὲρ παντὸς σκοποῦ ἀφορώντος ἢ τὸ ἔθνος ὀλοκλήρον ἢ μερίδα τινὰ τοῦ ἐλληνισμοῦ πάσχουσιν εἶναι ἀναντίρρητος καὶ ἐδείχθη πλειστάκις. Πάντες ἐνθυμοῦνται, πῶς καὶ οἱ ἔσω καὶ οἱ ἔξω Ἕλληνες προθυμότατα ἔσπευσαν νὰ προσφέρωσι γενναίας χρηματικὰς συνδρομὰς ὑπὲρ τῶν θυμάτων καὶ τῶν καταστροφῶν τῶν πρό τινων ἐτῶν ἐν Πελοποννήσῳ συμβάντων σεισμῶν. Εὐτυχῶς σήμερον παριστάμεθα θεαταὶ ὁμοίας παραδειγματικῆς τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν ἡμῶν προθυμίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἐκ τῶν τελευταίων φοβερῶν σεισμῶν παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν Ζακυνθίων. Δὲν ὑπάρχει γωνία γῆς ἐλληνικῆς εἴτε ἐλευθέρως εἴτε δούλως, δὲν ὑπάρχει:

Ἡ Στοάτα Μαρίνα

ἀποικία ἑλληνική ἀνά τὰς πέντε ἡπείρους, ὅπου τὸ δυστύχημα τῆς ὠραιάς, πλὴν δυστήνου Ζακύνθου νὰ μὴ συνεχίησθε βαθύτατα τοὺς ὁμογενεῖς ἡμῶν καὶ ὅπου νὰ μὴ συλλέγωνται ἔρανοι ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῆς. Εὐγε εἰς τοὺς οὕτω προθυμομένους ὁμογενεῖς ἡμῶν ἵνα ἔλθωσιν ἀρωγοὶ τῶν παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν! Εὐγε εἰς τοὺς πανταχοῦ λαθόντας τὴν πρωτοβουλίαν νὰ σχηματίσωσιν ἐπιτροπὰς καὶ ἐργαζομένους πρὸς συλλογὴν βοηθημάτων! Εὐγε εἰς τε τοὺς πλουσίους καὶ τὸν λαόν, εἰς πάντας ἐν γένει τοὺς σπεύδοντας νὰ προσφέρωσι γενναίως ὑπὲρ τοιοῦτου φιλάνθρωποτάτου σκοποῦ! Ἡ πρωτεύουσα ἡμῶν ἔδωκε πρῶτὸν τὸ σύνθημα τῆς προθύμου ταύτης βοήθειας. Καὶ οὕτως ἔπρεπε νὰ γίνῃ. Ἡ πρωτεύουσα εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἦτο ἐπόμενον, ὅτι ἐναυθὰ σφοδρότερον ἐμέλλομεν νὰ αἰσθανθῶμεν τὸ ἄλγος ἐκ τοῦ ἐπελθόντος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀτυχήματος. Ἡ Ζάκυνθος εἶναι ἀξία τῆς τοιαύτης ὁμοθυμοῦ βοήθειας τῶν ἀπανταχοῦ ὁμογενῶν, διότι κέκτηται πλείστους τίτλους δικαιολογοῦντας τὴν γενικὴν συμπάθειαν τοῦ ἑλληνισμοῦ. Εἶναι ἡ ὠραιότερα ἑλληνικὴ νῆσος, ἀληθῶς μυροβόλος καὶ ἀνθοστεφής. Κατοικεῖται ὑπὸ λαοῦ εὐφραντάτου καὶ εὐγενεστάτου, πλήρους πνεύματος καὶ ποιήσεως. Εἶναι ἡ πατρίς τοῦ Σολωμοῦ καὶ τοῦ Κάλθου. Εἶναι ἡ πόλις ἐξ ἧς ἀντήχησε τὸ πρῶτον ὁ ἐθνικὸς ὑπὲρ ἐλευθερίας ὕμνος. Τὰ τέκνα τῆς Ζακύνθου ἠγωνίσθησαν γενναϊότατα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ ἐπότισαν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἀλλαγῶν διὰ τοῦ αἵματός των τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος. Ἡ Ζάκυνθος ἐπρωταγωνίστησε καὶ κατὰ τοὺς ὑπὲρ ἐνώσεως πρὸς τοὺς ἀγγλοὺς ἐπίσης δεινούς καὶ εὐγενεῖς ἀγῶνας. Εἶναι ἐν γένει ἐν τῶν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν πολυτιμωτέρων τμημάτων τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μὴ φρεσθῶμεν διὰ ταῦτα καὶ τῶν μεγίστων θυσιῶν πρὸς ἀνακούρισιν αὐτῆς. Ἡ Ζάκυνθος πρέπει διὰ τῶν βοηθημάτων τῶν ἀπανταχοῦ ἑλλήνων ταχέως νὰ ἐπουλώσῃ τὰς ἐπιπερχομένας αὐτῇ ἐκ τῶν σεισμῶν πληγὰς. Πρέπει ταχέως νὰ ἐπισκευάσῃ τὴν ἐρειπωθεῖσαν ὠραιάν ἄλλοτε πόλιν τῆς καὶ τὰ καταρρεῦσαντα γραφικώτατα χωρία τῆς.

Πρέπει ταχέως νὰ ἴδωμεν τὸν λαόν τῆς τὸν νῦν δυστυχοῦντα καὶ εἰς δικαίαν βαθυτάτην θλίψιν βεβουλισμένον ἀναλαμβάνοντα πάλιν τὰ συνήθη ἔργα του καὶ ἐπανακτώντα πάλιν τὴν φυσικὴν ζωηρότητα καὶ φαιδρότητα του. Ἐχε θάρρος, ἀγαπητὴ Ζάκυνθος, καὶ φέρε γενναίως τὴν ἐπελθοῦσάν σοι δοκιμασίαν, ἀναλογιζομένη, ὅτι τῇ βοηθείᾳ τῶν ἀπανταχοῦ ἑλλήνων θὰ ἀνορθωθῆς ταχέως ἀπὸ τῆς πτώσεώς σου καὶ θὰ ἴδῃς τὴν ζωὴν καὶ τὴν χαρὰν πάλιν ἐπανερχομένης εἰς σέ. Οἱ ἀπανταχοῦ ἑλληνες συνησθάνθησαν τὸ δυστύχημά σου ὡς δυστύχημα ἴδιον. Ἄς σε παρηγορήσῃ καὶ ἄς σε ἐνισχύσῃ ἡ γενικὴ αὕτη πάντων συμπάθεια. Ὅταν ὀλόκληρος ὁ ἑλληνισμὸς συμμερίζεται τόσον ζωηρῶς τὴν δυστυχίαν σου, μὴ φοβοῦ, διότι τὸ πᾶν θὰ ἐπανορθωθῇ. Θάρρος λοιπόν, φιλότατη Ζάκυνθος!

Α. ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΤΙ εἶναι καταίγεις, πλημμύρα, τρικυμία ἢ ἐκρηξίς ἠραιστείου, τοῦτο δύνανται νὰ περιγράψωσιν ὅσοι ἔτυχε νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τοιαύτην τῆς φύσεως παρεκτροπὴν, οὐχὶ ὅμως καὶ τί εἶναι σεισμὸς. Ὀλίγα διαρκεῖ οὗτος δευτερόλεπτα καὶ μετὰ τοῦ ἐδάφους σείεται ὁ νοῦς καὶ παραλύουσιν ἐκ τοῦ τρόμου αἱ αἰσθήσεις. Καὶ ὄχι μόνον εἶναι φοβερότερος πάσης ἄλλης θεομηνίας, ἀλλὰ καὶ ὁ μόνος ὑπ' οὐδενὸς προαγγελλόμενος σημείου οὐδ' ἐπιτρέπων προφυλάξιν κάμψιν. Μαῦρα σύννεφα προμηνύουσι τὴν τρικυμίαν, ἡ ὄγκωσις τῶν ὑδάτων τὴν πλημμύραν, καπνὸς καὶ ὑποχθόνιοι κρότοι τὴν ἐκρηξίν τοῦ κρατῆρος, ὑποδεικνύοντες τὴν ἀνάγκην τῆς φυγῆς εἰς τοὺς ἀπειλομένους. Μόνος ὁ σεισμὸς οὐδέποτε ἀπειλεῖ, ἀλλ' ὑπὸ ἀνέρελον οὐρανόν, ἐνῶ φεγγαρολεῖ ὁ ἥλιος ἢ διανύει τὸν δρόμον τῆς πλησιφαῆς σελήνης, ἐνῶ ἐπικρατοῦσιν ἀδιατάραχτοι ἐπὶ τῆς γῆς οἱ κόποι τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ἡ ἡσυχία, μεταβάλλονται αἰφνης τὰ ἀκίνητα εἰς κινήτα, καλύπτεται τὸ ἔδαφος ὑπὸ ἐρειπίων καὶ πτωμάτων καὶ μαστιζεῖ τοὺς ἐπιζῶντας ἡ γύμνωσις καὶ ἡ πείνα.

Οὐδ' ὑπάρχει μεταξύ τῶν ἐπιστημόνων ὁ δυνάμενος νὰ ἐξηγήσῃ πόθεν προέρχονται ταῦτα, τί πάσχει ἡ γῆ ὅταν τρέμῃ. Περὶ τούτου οὐδὲν ἄλλο γνωρίζομεν παρὰ μόνον ὅτι ὁ πλανήτης, τὸν ὁποῖον ὤρισεν εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὡς κατοικίαν, εἶναι κλυφός ὡς πλῆρες ρευστοῦ πυρός, ὁ δὲ πύρινος οὗτος ὡκεανὸς ἔχει κἀκεῖνος κύματα καὶ τρικυμίας, ἐγειρομένας ὑπὸ τῆς πνοῆς ἀγνώστων ἀνέμων. Ἡ ἀπορία εὐπροσώπου ἐξηγήσεως εἶναι τοιαύτη, ὥστε κατήντησαν σοβαροὶ ἐπιστήμονες νὰ κατηγορῶσι τὴν σελήνην ὅτι διαταράττει ἐκ διαλειμμάτων διὰ τῆς ἐλξεως αὐτῆς τοῦ ὑπογείου πελάγους τὴν ἡρεμίαν. Οὐδ' ἐπέτυχον κάλλιον αὐτῶν νὰ συμβιβῶσιν οἱ θεολόγοι τοῦ δημιουργήματος τὰ φοβερὰ ἀτακτήματα πρὸς τοῦ δημιουργοῦ τὴν ὑπερτάτην σοφίαν, ἀναγκασθέντες πρὸς ὑπεράσπισιν ταύτης ν' ἀποδώσωσι μετὰ τοῦ ψαλμογράφου, εἰς ἄμεσον θεῖαν ἐπέμβασιν τὴν διάσεισιν τοῦ γηίνου καθεστῶτος. Τοὺς σεισμοὺς καὶ τὰς ἡφαιστειοὺς ἐκρήξεις προκαλεῖ αὐτὸς ὁ Θεὸς «ἐπιβλέπων τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ἀπτόμενος τῶν ὀρέων καὶ καπνίζουσιν» (Ψαλμ. ργ', 32). Τὸ τοιοῦτο ἀποτελεσμα τοῦ θεοῦ βλέμματος καὶ τῆς ἀφῆς τοῦ θεοῦ δακτύλου, ἀνέλαβον νὰ δικαιολογήσωσιν οἱ ὀπαδοὶ τῆς αἰσιοδόξου σχολῆς, ἐξηγοῦντες ὅτι οὐδὲν συμβαίνει εἰς τὸν κόσμον μὴ ἀναγκαῖον οὐδ' ἀμέτοχον ἀγαθοῦ κακόν, τὸ δὲ ἐκ τῶν σεισμῶν εὐεργέτημα εἶναι παροχὴ ἐργασίας εἰς τοὺς κτίστας καὶ εὐκαιρίας εἰς τοὺς ὀρεγομένους αἰωνίου μακαριότητος ν' ἀποκτήσωσιν ἀνάλογον τῆς καταβολῆς αὐτῶν ὑπὲρ τῶν παθόντων μερίδα παραδείσου.

Ε. Δ. ΡΟΙΔΗΣ

Ἡ συναίσθησις τῆς ἀνθρωπίνης μηδαμινότητος οὐδαμῶς ἀλλαχθῆναι πλειότερον ἢ κατὰ τὴν ὥραν σεισμοῦ προβάλλει ἀναμφισβήτητος. Ὁ ἄνθρωπος, παλαιῶν εἰς τὸ στάδιον τῆς ζωῆς, ἀντέχει ἀκαταπόνητος. Ἀντιμετωπίζων τὰ στοιχεῖα, περιφρονεῖ τὰ κύματα, ἀδιαφορῶν εἰς τὴν βίαν τῶν ἀνέμων. Δαμάζων τὴν ἀθηραγίαν τοῦ πυρός, ὀρμῶν εἰς τοὺς πάγους τῶν Πόλων καὶ τὰς φλεγούσας ζώνας τῆς διακεκαυμένης, εἰς τὰ βᾶθη τῶν γηίνων ἐγκάτων, εἰς τὰ ὕψη τῶν αἰθέρων, εἰς τοὺς πυθμένας τῶν ὡκεανῶν ἀτενίζει θρασὺς πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς Φύσεως καὶ τῆς Τέχνης. Ἐγκαρτερεῖ, μάχεται, νικά. Τὴν ὥραν ὅμως τοῦ σεισμοῦ εἶναι τῆς Γραφῆς ὁ ἐλεεινὸς σκώληξ. Τὸ θάρρος του συντρίβεται· ἡ ὄφρυς του ταπεινοῦται, ἡ καρδιά λιποψυχεῖ. Ἄσπονος ὁ ὀφθαλμὸς, ἀπλανῆς καὶ ὑελώδης ἐκ τῆς φρίκης, πλανᾷται ἀστήρικτος εἰς τὸ κενόν οὐδένα τολμῶν νὰ προκαλέσῃ. Ὁ ἐκμηθενισμὸς του εἶναι τέλειος. Εἰς σεισμοῦ ὥραν ὁ Δαυὶδ, ψάλλων τὴν δύναμιν τοῦ Κυρίου, φαντάζεται. Αὐτὸν πυρακτοῦντα τὰ ὄρη διὰ μόνης τῆς ἀφῆς καὶ ἐπάγοντα τρόμον δεινόν ἐπὶ τὴν γῆν διὰ μόνου τοῦ βλέμματός Του. Ὁ Ὅμηρος εἰς σεισμοῦ στιγμήν ἀντελήθηεν τοῦ Κρονίωνος σείοντος ὀργίλως τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸν Ὀλύμπου ἄχρι τῶν βαθυτάτων αὐτοῦ βάσεων κλονιζόμενον καὶ σειόμενον. Εὐρύτερος ὁ Ἑβραῖος Ποιητής, ἀληθῆς Προφητᾶναξ, ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Σαβαῶθ φαντάζεται τὴν γῆν πᾶσαν σειομένην. Στενωτέρως ὁ Ἕλληνας Ποιητής, Προφητᾶναξ Ἑθνικοῦ Κόσμου, ὑπὸ τὸ βλέμμα τοῦ Διὸς θεωρεῖ τὰ κάρηνα μόνον τοῦ Ὀλύμπου διασειόμενα ὑπὸ τὴν μῆνιν τοῦ πατρὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν. Ἀνυπέβλητοι ἐν τῇ ἐκφράσει, τῇ μεγαλοπρεπέει αὐτῶν καὶ τῇ εἰδικότητι ἀμφοτέραι αἱ συλλήψεις! Ὁ Μωϋσῆς εἰς σεισμοῦ ὥραν ὡχρίᾳ· καὶ ὁ εἰς τὴν θεῖαν τοῦ φωτεινοῦ προσώπου τοῦ Ἰεχωβά ἐθισθεὶς δέει συνέχεται, τὰ ὕψη τοῦ Σινᾶ αἰσθανόμενος πάλλοντα. Οἱ Προφῆται τῆς Γραφῆς, θεόπνευστοι, ἐν τῇ μελέτῃ καὶ τῇ θεωρίᾳ τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ τραφέντες, τὸ ὑπερφυσικὸν διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ σώματος ἀπτόητοι ἐνορῶντες κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐξάρσεως αὐτῶν, περιδεεῖς καταπλήσσονται καθ' ὥραν βιαίου γηίνου κλονισμοῦ. Αἰσθάνονται ὅτι εἰς τὴν ἀπτήν ἐμφάνισιν τῆς Θεῖας Μεγαλειότητος καὶ ὀργῆς δὲν δύνανται ν' ἀνθέξωσιν. Καὶ ὅμως οἰκειῶς ἔχουσι πρὸς τὸ Θεῖον, καὶ ἀμέσως, διὰ τοῦ ἐμπεπνευσμένου πνεύματος, κοινωνοῦσι πρὸς τὸ Ὑπέρτατον Φῶς. Κοσμοκράτωρ, εἰσελαύνων εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ἐξίσταται δειμαλέος ὁ Ἀλέξανδρος αἰσθανόμενος σεισμόν. Κατανοεῖ, εἰς τὴν ὥραν ἐκείνην τῆς ἀπολύτου δυνάμεως, τὴν ἰδίαν ἀπόλυτον ἀδυναμίαν. Δὲν ὑπάρχει ψυχικὸν σθένος ἰκανόν νὰ ἀντιστη εἰς τὴν κατάπληξιν, τὴν ἐκ τοῦ σεισμοῦ ἐνοσκήπτουσαν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆ, εἰς τὴν πρῶτην βοήν καὶ τὸν πρῶτον κλονισμόν τοῦ σεισμοῦ, φιμούσα τὸ κραταῖον φίλτρον, καταλείπει τὸ βρέφος τῆς, ἐὰν δὲν προφθάσῃ νὰ τὸ ἀρπάσῃ. Ὁ σεισμὸς εἶναι τι ὑπέρτερον καὶ τῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς βουλήσεως, καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου. Κατὰ τοῦ πάγου, κατὰ τῆς θερμότητος, κατὰ τοῦ λοιμοῦ καὶ τοῦ λιμοῦ, κατὰ τοῦ πυρός, κατὰ τῆς ἐνδεΐας, κατὰ τῆς ἀδικίας καὶ ἀγνωμοσύνης, κατὰ πασῶν τῶν ἀνθρωπίνων συμφορῶν καὶ ἐπιδρομῶν, ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐγκαρτερήσῃ καὶ νὰ ἀντιστῇ. Οὐδὲν μέσον, οὐδὲν καταφύγιον ἔχει κατὰ τοῦ σεισμοῦ. Τὸ πᾶ στω ἐκλείπει ἀπὸ τῶν ποδῶν του· καὶ μετέωρος, ἐκκεντρος, ἐκμηθενισμένος, θῦμα καὶ λεία τρόμου καὶ φρίκης κατακρημνίζεται, ἐλεεινὸν ἐρείπιον ἐπὶ ἐρείπιων ἄλλων ἐν μέσῳ γόων, σπαραγμῶν καὶ ἀπελπισίας. Ἐνθυμηθῆτε τὴν Χίον. Ἀτενίσσατε ἤδη εἰς τὴν Ζάκυνθον. . . . Ἀρκεῖ! Ὁχρίασε τῶν νήσων ἀμφοτέρων ἡ ποιητικὴ καλλονή, καὶ εἰς δάκρυ ἐστάλαξε τῆς φύσεως τῶν ἡ δρόσος. Ἡ τύχη εἶναι κοινή. Τῶν λαῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ ἀλληλεγγύη εἶναι ἄγραφος νόμος, οὐτινος ἢ παρὰβάσις θὰ ἐπέφερε σπασμὸν κοινωνικόν. Συντρέξωμεν τὰ θύματα τῆς θεομηρίας καὶ τῆς ὀδύνης. Ἡ πείνα, αἱ νόσοι ἴσως θὰ συμπληρώσωσι τὴν συμφορὰν. Ταχεῖα ἀρωγὴ δὲν εἶναι μόνον ὀφειλὴ καὶ φιλανθρωπίας ἐπείγουσα ὑπαγόρευσις. Εἶναι καθήκον. Καὶ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπάρχουσι καθήκοντα ἅτινα οἱ ἄνθρωποι δὲν δύνανται ἀτιμωρητῆ νὰ ἀθετήσωσιν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ.